Kommuneplanens arealdel for Unjárgga gielda/Nesseby kommune

2008 – 2020

Høringsforslag til planbeskrivelse
30.04.2008

Innhold

INNLEDNING 3
1.1 LOVGRUNNLAG 3
1.1.1 PLAN- OG BYGNINGSLOVEN (PBL) 3
1.1.2 SÆRLOVER 4
1.2 RETNINGSLINJER 4
1.2.1 RIKSPOLITISKE RETNINGSLINJER (RPR) 4
1.2.1.1 RPR FOR Å IVARETA BARN OG UNGES INTERESSER I PLANLEGGINGEN 4
1.2.1.2 RPR FOR VERNEDE VASSDRAG 5
1.2.1.3 RPR FOR SAMORDNET AREAL OG TRANSPORTPLANLEGGING 6
1.2.2 REGIONALE RETNINGSLINJER OG FØRINGER 6
1.2.2.1 FYLKESPLAN FOR FINNMARK 2005 - 2009 6
1.2.2.2 FINNMARKSLOVEN 8
1.2.2.3 SAMETINGETS RETNINGSLINJER VED ENDRET BRUK AV UTMARK 8
1.2.2.4 STRATEGISK PLAN FOR 2007 – 2010, FEFO 8
1.2.3 LOKALE RETNINGSLINJER 10
1.2.4 STORTINGSMELDINGER OG ANDRE RAMMER OG FØRINGER 10
1.3 TIDLIGERE PLANVEDTAK I NESSEBY KOMMUNE 11
1.3.1 GJELDENDE KOMMUNEPLAN FOR NESSEBY KOMMUNE 11
1.3.2 GJELDENDE KYSTSONEPLAN FOR NESSEBY KOMMUNE 11
1.4 KOMMUNEPLANENS AREALEDEL 12
1.4.1 AREALDELEN GENERELT 12
1.4.2 AREALPLANKARTET 12
1.5 KOMMUNEPLANPROSESSEN 13
1.5.1 OPPSTARTSFASEN 13
1.5.2 ORGANISERING 13
1.5.3 PLANPROGRAM 13
1.5.4 MØTER 14
1.5.5 OFFENTLIG ETTERSYN OG HØRING 14
1.5.6 EVENTUELL MEKLING 15
1.6 OM VERDIVURDERING OG KONSEKVENSUTREDNINGER 15
1.6.1 VERDIVURDERING OG KONSEKVENSUTREDNINGER 15

Innledning

Nesseby kommune ligger innerst i Varangerfjorden i Øst-Finnmark og framstår som en stor kommune med sine 1 436,1 km^2. På tross av det store arealet bor det ikke mer enn i underkant av 900 innbygere i kommunen. Nærheten til vidder og en fiskerik fjord har vært, og er fortsatt grunnlag for bosetting i kommunen. I tillegg til fiske og reindrift er landbruket gost represnetert i primærnæringen i kommunen. Samtidig spiller privat utmarkshøsting og utmarksbruk en viktig rolle for innbyggerne.

Varangerbotn er administrasjonssenteret for kommunen, og det er her man finner de fleste servicetilbudene. Andre mindre tettsteder i kommunen er Nesseby kirkested og Karlebotn. Med unntak av disse mer tettbebygde stedene er bosetningsmønsteret generelt spredt og i nær tilknytning til sjøen.

Nesseby er en sjøsamisk kommune med en rik kultur. Gjennom Varanger Samiske Museum formidles spor etter kontinuerlig bosetning som strekker seg 10000 år tilbake i tid.
Den rike og varierte naturen, som byr på alt fra skogkledde myrdrag og nakne vidder til bratte fjellklipper og runde bergknauser, har gjennom i hundrevis av år vært grunnlaget for bosetning, og da særlig i tilknytning til sjøen.

Riksveinettet fra vest til Vadsø og Kirkenes gjør Varangerbotn til et knutepunkt i Øst-Finnmark. Dette er en viktig faktor for det lokale næringslivet, spesielt med tanke på turisme.

1.1 Lovgrunnlag

1.1.1 Plan- og bygningsloven (PBL)

I plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 er det fastlagt hvilke plikter kommunen har til å drive strategisk kommuneplanlegging. Det er med utgangspunkt i denne loven, at planbestemmelser og arealbruksformål er utarbeidet.

PBL § 20-1:
Kommunene skal utføre en løpende kommuneplanlegging med sikte på å samordne den fysiske, økonomiske, sosiale, estetiske og kulturelle utvikling innenfor sine områder.
I hver kommune skal det utarbeides en kommuneplan. Planen skal inneholde en langsiktig og en kortsiktig del.

Den langsiktige del omfatter:

- *mål for utviklingen i kommunen, retningslinjer for sektorenes planlegging og en arealdel for forvaltningen av arealer og andre naturressurser.*

Den kortsiktige del omfatter:

- *samordnet handlingsprogram for sektorenes virksomhet de nærmeste år.*

Det stilles videre krav til hvor ofte rullering av kommuneplanen bør skje:
Minst en gang i løpet av hver valgperiode skal kommunestyret vurdere kommuneplanen samlet, herunder om det er nødvendig å foreta endringer i den.

Det gis en rekke føringer for kommuneplanprosessen og planutformingen i plan- og bygningsloven. I tillegg har miljøverndepartementet utgitt en egen veileder for kommuneplanens arealdel. (Veileder, Kommuneplanens arealdel, rev. utg. 01.11.01) Denne veilederen er et nyttig verktøy for administrasjon, politikere og andre interesserte.

1.1.2 Særlover

I tillegg til plan- og bygningsloven, som gir hovedføringene for planarbeid, er det mange andre lover og forskrifter som har stor betydning for slikt arbeid. 1. april 2005 trådte en ny forskrift om konsekvensutredninger i kraft. Den har økt kravene til konsekvensvurderinger og fokuserer på tidlig medvirkning i planprosessen gjennom høring av planprogram i oppstartsfasen.
Finnmark berøres av enkelte særlover som ikke alle landets kommuner trenger å ta hensyn til. For Nesseby kommune er følgende særlover og forskrifter spesielt aktuelle:

- Finnmarksloven
- Reindriftsloven
- Havne- og farvannsloven av 8. juni 1984 nr 51
- Forurensningsloven, med forskrift om utslipp fra mindre anlegg
- Jordloven
- Forskrift om konsekvensutredninger
- Kulturminneloven
- Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag
- Lov om naturvern
- Lov om friluftslivet

1.2 Retningslinjer

1.2.1 Rikspolitiske retningslinjer (RPR)

RPR er gitt i form av kongelige resolusjoner og omhandler mål og føringer utviklingen i kommunene. Rikspolitiske retningslinjer vedtas av kongen i statsråd med hjemmel i plan- og bygningslovens § 17-1. Disse retningslinjene plikter kommunen å legge til grunn for planleggingen etter plan- og bygningsloven.

Nedenfor er de viktigste nasjonale føringer for planarbeidet nevnt:

- RPR for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen
- RPR for vernede vassdrag
- RPR for samordnet areal- og transportplanlegging

1.2.1.1 RPR for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen

Ved planlegging etter plan- og bygningsloven skal det spesielt legges til rette for å sikre barn gode oppvekstvilkår, jf PBL §2. Videre heter det i § 9-1 at;
Kommunestyret skal peke ut en etatsjef eller annen tjenestemann som skal ha særlig ansvar for å ivareta barns interesser når det faste utvalget etter denne paragraf utarbeider og behandler forslag til planer.

Den utpekte barnerepresentanten har møteplikt, talerett og rett til å stille forslag overfor det faste planutvalget, men har som kommunalt oppnevnt ingen klageadgang over vedtak som gjøres.

I tillegg til PBLs §§, ble det ved kongelig resolusjon av 1. september 1989 gitt rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen. Her forventes det at konsekvensene for barn og unge vurderes i planarbeidet, og at deres interesser synliggjøres.

I RPR for å styrke barn og unges interesser i planleggingen, gjelder følgende nasjonale mål:

- Å sikre et oppvekstmiljø som gir barn og unge trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger, og som har de fysiske, sosiale og kulturelle kvaliteter som til enhver tid er i samsvar med eksisterende kunnskap om barn og unges behov.

- Å ivareta det offentlige ansvar for å sikre barn og unge de tilbud og muligheter som samlet kan gi den enkelte utfordringer og en meningsfylt oppvekst uansett bosted, sosial og kulturell bakgrunn.

Ordningen med en barnerepresentant som er ansvarlig for barn og unges interesser, er en del av Norges tilrettelegging for å oppfylle forpliktelsene i FNs barnekonvensjon.

1.2.1.2 RPR for vernede vassdrag

Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag ble gitt ved kongelig resolusjon av 10. november 1994, jf plan- og bygningsloven § 17-1, første ledd.
Disse retningslinjene betyr spesielt mye for Nesseby kommune ettersom det her er flere vernede vassdrag. Følgende vassdrag er varig vernet mot kraftutbygging i Nesseby kommune:

- Annejohka/Vestre Jakobselv
- Suovvejohka/Bergebyelva
- Áldajohka/Meskelva
- Rovvejohka/Nyborgelva (Bruelva)
- Njidgujohka/Vesterelva
- Reahppenjohka/Reppenelva
- Oddajohka/Nyelva
- Sidevassdrag til Deathnu/Tanaelva – bla. suovkajohka, Rassajohka, Aljavæjjohka
- Sidevassdrag til Juleelva

Kommunen plikter å ta hensyn til dette i sin planlegging etter plan og bygningsloven.

RPR for vernede vassdrag gjelder for;

- *vassdragsbeltet, dvs. hovedelver, sideelver, større bekker, sjøer og tjern og et område på inntil 100 meters bredde langs sidene av disse.*

- *andre deler av nedbørfeltet som det er faglig dokumentert at har betydning for vassdragets verneverdi.*

For å oppnå målene, i de rikspolitiske retningslinjene for vernede vassdrag, må det særlig legges vekt på å gi grunnlag for å:
a. unngå inngrep som reduserer verdien for landskaps-bilde, naturvern, friluftsliv, vilt, fisk, kulturminner og kulturmiljø,
b. sikre referanseverdien i de mest urørte vassdragene,
c. sikre og utvikle friluftslivsverdien, særlig i områder nær befolkningskonsentrasjoner,
d. sikre verdien knyttet til forekomster/områder i de vernede vassdragenes nedbørfelt som det er faglig dokumentert at har
betydning for vassdragets verneverdi,
e. sikre de vassdragsnære områdenes verdi for landbruk og reindrift mot nedbygging der disse interessene var en del av grunnlaget for vernevedtaket.

1.2.1.3 RPR for samordnet areal og transportplanlegging

RPR for ble gitt ved kongelig resolusjon av 20. august 1993 i medhold av plan- og bygningsloven av 14. juli 1985, §171 første ledd.

De rikspolitiske retningslinjer har til hensikt å oppnå en bedre samordning av arealplanlegging og transportplanlegging både i kommunene og på tvers av kommuner, sektorer og forvaltningsnivåer. I tillegg har regjeringen følgende målsetning:

Arealbruk og transportsystem skal utvikles slik at de fremmer samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, med miljømessig gode løsninger, trygge lokalsamfunn og bomiljø, god trafikksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Det skal legges til grunn et langsiktig, bærekraftig perspektiv i planleggingen. Det skal legges vekt på å oppnå gode regionale helhetsløsninger på tvers av kommunegrensene.

1.2.2 Regionale retningslinjer og føringer

1.2.2.1 Fylkesplan for Finnmark 2005 - 2009

Fylkesplan for Finnmark 2006 – 2009 med arealpolitiske retningslinjer gir regionale føringer for kommuneplanarbeidet. Retningslinjene i denne fylkesplanen er et virkemiddel for å samordne og styre bruken av arealer og naturressurser på tvers av kommunegrenser i Finnmark.

Blant de arealpolitiske retningslinjene finner vi retningslinjer for;

Naturvern
Kulturminnevern
Hyttebygging
Motorisert ferdsel
Reindriftas arealvern
Jord- og skogbrukets arealbehov
Stedsutvikling
Helhetlig fiskeri- og kystsoneforvaltning

Retningslinjer for naturvern – Det forventes at:

- Kommunene sikrer inngrepsfrie naturområder i arealplaner, og følger dette opp i arealforvaltningen.

- Strandområder langs sjøer, elver og vann sikres mot inngrep. Dette er aktuelt når strandområdene er viktige i rekreasjonssammenheng eller har verdier knytta til biologisk mangfold.

Retningslinjer for kulturminnevern – Det forventes at:

- Kommunene gjennom utøvelse av sin planmyndighet ivaretar og synliggjør kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap.

Retningslinjer for hyttebygging, anleggsutbygging og masseuttak - Det forventes at:

- Kommunene planmessig legger til rette for å imøtekomme befolkningens ønske om hyttebygging. Bygging skal i hovedsak reguleres til hyttefelt, og i størst mulig grad legges til eksisterende infrastruktur.
- Kommunene stiller krav om at nye reguleringsplaner for hytter inneholder løsninger for adkomst, parkering, vanntilførsel, renovasjon og strøm.
- Kommunene ivaretar hyttebygging på en slik måte at det kommer minst mulig i konflikt med bolig- og næringsformål, samt bevaring av kulturlandskap.
- Kommunene ikke tillater omdisponering fra næringshytter til fritidshytter uten at dette vurderes i forhold til plansituasjon
- Kommunene sikrer sand- og grusressursene gjennom kommuneplanenes arealdel og reguleringsplaner og stiller miljømessige krav til drift og til opprydding og landskapstilpasning ved avslutning av masseuttak.
- Kommunene ikke dispenserer fra egne arealplaner i forbindelse med vindkraftutbygging, men stiller krav om detaljplan.

Retningslinjer for motorisert ferdsel – Det forventes at:

- Kommunene kan knytte snøscooterløyper over kommunegrensene.
- Kommunene i samråd med Fylkesmannen i Finnmark vurderer tiltak for å unngå skader, samt reparerer ødelagte kjørespor i barmarksløypene.
- Kommunene vurderer restriksjoner for bruk av barmarksløyper, både med hensyn til tidsrom og type kjøretøy.
- Kommunene kartlegger og kartfester kjørespor/løyper og viktige høstingsområder.

Retningslinjer for reindriftens arealvern – Det forventes at:

- Alle reinbeitedistriktene kvalitetsikrer sine distriktsplaner slik at de gir riktig og relevant informasjon.
- Distriktsplanene gjøres kjent og brukes bl.a. aktivt som et virkemiddel for å redusere kjøringen på barmark i Finnmark.

Retningslinjer for jord- og skogbruk – Det forventes at:

- Kommunene sikrer nødvendig arealgrunnlag for jord- og skogbruk ved aktiv oppfølging av egne arealplaner.

Retningslinjer for stedsutvikling – Det forventes at:

- Kommunene gjennom planprosesser tar hensyn til universell utforming.
- Kommunene sikrer og videreutvikler lekeområder og nærfriluftsområder i arealplaner.
- Kommunene ved tettstedsplanlegging og stedsutvikling utarbeider stedsanalyser.
- Kommunene gjennom en aktiv dialog med lokalsamfunn og fylkeskommune ivaretar gjenreisningsstilen som en del av de moderne tettstedene.
- Kommunene forsøker å unngå etableringer og utbygginger som truer tydelig senterstruktur og som øker avstander i forhold til daglige gjøremål.

Retningslinjer for fiskeri og kystsoneforvaltning - Det forventes at:

- Kommunene tilrettelegger for bruk av sjøarealer gjennom rullering og videreutvikling av kystsone-/arealplanleggingen.

1.2.2.2 Finnmarksloven

Virkeområde
Loven omhandler rettsforhold og forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark fylke, gjelder for fast eiendom og vassdrag med naturressurser i hele fylket. I strandlinjen gjelder loven så langt ut i sjøen som den private eiendomsretten strekker seg.

Formål
Lovens formål er å legge til rette for at grunn og naturressurser i Finnmark fylke forvaltes på en balansert og økologisk bærekraftig måte til beste for innbyggerne i fylket og særlig som grunnlag for samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv.

1.2.2.3 Sametingets retningslinjer ved endret bruk av utmark

I henhold til Finnmarkslovens § 4 kan Sametinget gi retningslinjer for hvordan virkningen for samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv av endret bruk av utmark skal bedømmes.

Sametingets retningslinjer for vurderingen av samiske hensyn ved endret bruk av utmark i Finnmark, er regionale retningslinjer som ligger til grunn i kommuneplanleggingen.

1.2.2.4 Strategisk plan for 2007 – 2010, FeFo

I tillegg til fylkesplanen har Finnmarkseiendommen, som hjemmelshaver til store deler av fylket, vedtatt en strategisk plan for 2007 – 2010. Denne planen står også som en regional føring for planarbeidet, og særlig viktig for dette arbeidet er føringene for virksomhetsområdet eiendom. Noen sentrale føringer er:

Planlegging og grunndisponering

- En bærekraftig utvikling skal sikres ved at grunndisponeringen skjer med utgangspunkt i godkjente kommunale planer, og ikke gjennom enkeltsaksbehandling. Dette begrunnes hovedsakelig i hensynet til Sametingets retningslinjer og behovet for en helhetlig vurdering

- FeFo skal være en premissleverandør og pådriver for kvalitativt gode planprosesser

- FeFo skal kontinuerlig arbeide for å bedre ressursoversikter på eiendommen. Dette fordi det utgjør en viktig del av plangrunnlaget, samt for å sikre en god ressursforvaltning

- Reindriftens arealvern må sikres gjennom planprosessene og ved at FeFo fører en restriktiv praksis ved salg av grunn i utmark

- Fritidshytter skal som hovedregel planlegges i felt. FeFo henstiller til kommunene at nye hyttefelt plasseres i nærheten av etablert infrastruktur og da særlig nært veg. Så langt det er forsvarlig av hensyn til miljø eller andre interesser bør det planlegges vegadkomst fram til nye hyttefelt

Mineraler, stein og løsmasser

- FeFo er positiv til kartlegging av ressursene

- FeFo vil sikre disse ressursene gjennom planprosessene ved at aktuelle utvinningsområder avsettes i kommuneplan.

- Samtidig forutsettes at berørte rettighetshavere som reindrifta og landbruket, og eventuelt øvrige arealbruksinteresser som blir berørt, ivaretas i planene

- FeFo skal sikre at markedsverdien ved en eventuell utnyttelse av ressursene tilfaller FeFo

- FeFo ønsker at etablering av nye anlegg skal skje gjennom utarbeidelse av reguleringsplan og at driften skal skje med utgangspunkt i godkjente driftsplaner

Energi (vind- og vannkraft)

- FeFo skal sikre at en rettmessig andel av verdiskapningen tilfaller FeFo ved utnyttelse av energiressursene

- FeFo ønsker at vindkraftutbygging skal skje etter en samlet vurdering/plan for

regionen/fylket. Dette for å sikre hensyntagen til berørte rettighetshavere som reindrifta og landbruket. I tillegg må hensynet til viktige brukerinteresser som for eksempel reiselivet ivaretas

- Utbygging bør skje med utgangspunkt i reguleringsplan

Motorferdsel

- Barmarkskjøring må reduseres til et minimum. FeFo oppfordrer kommunene til å føre en restriktiv dispensasjonspraksis
- FeFo vil aktivt ta stilling til etablering av nye motorferdselløyper på Finnmarkseiendommen og forutsetter at ingen nye løyper blir godkjent uten samtykke fra FeFo

- FeFo vil som hovedregel ikke bruke grunneierretten til å overprøve kommunens dispensasjonspraksis

1.2.3 Lokale retningslinjer

Kommuneplanens strategidel og arealdel vil bli rullert samtidig. I tillegg vil gjeldende kystsoneplan innlemmes i arealdelen slik at kystsoneplanen rulleres samtidig med arealdelen.

Kommunestyret har i sak 04/36 vedtatt føringer for planarbeidet innenfor følgende tema:

- Næringsarealer
- Arealer til boligformål – Spredt boligbygging
- Hytteområder/gammetomter
- Scooterløyper/barmarksveier
- Samfunnsdel/strategidel – Langsiktige mål.

1.2.4 Stortingsmeldinger og andre rammer og føringer

Stortingsmeldinger

- St.meld. nr. 26 (2006-2007) Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand.
- St.meld. nr. 34 (2006-2007) Norsk klimapolitikk
- St.meld. nr. 29 (1996-1997) Regional planlegging og arealpolitikk
- St.meld. nr. 23 (2001-2002) Bedre miljø i byer og tettsteder
- St.meld. nr. 40 (2002-2003) Nedbygging av funksjonshemmende barrierer
- St.meld. nr. 39 (2000-2001) Friluftsliv

Andre rammer og føringer

- Plan- og bygningsloven
- Havne- og farvannsloven av 8. juni 1984 nr 51
- Distriktsplan for reinbeitedistrikt 6
- Reindriftsloven
- Den norske LOS, bind 6
- Sjøkart nr. 115

- Kulturminneloven
- Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag
- Forurensningsloven
- Lov om naturvern
- Lov om friluftslivet

1.3 Tidligere planvedtak i Nesseby kommune

1.3.1 Gjeldende kommuneplan for Nesseby kommune

Gjeldende kommuneplan ble vedtatt av kommunestyret i sak 32/95 den 20.12.1996. Planen har vært utgangspunkt og styrende for mye av utbyggingen i kommunen. Det ble i denne planen vedtatt at det i tettstedsområdene Varangerbotn, Karlebotn, Nesseby, Mortensnes og Nyelv skulle utarbeides egne kommunedelplaner. Sjøarealene skulle også inngå i en egen plan. I planperioden er det av ulike grunner bare kystsoneplanleggingen som er fulgt opp og vedtatt kystsoneplan den 11.07.2002. Delplanområdene som ble avsatt i gjeldende plan har status som område for landbruk, natur- og friluftsliv (LNF) sone C inntil delplan er utarbeidet og vedtatt i kommunestyret. I tettstedsområdene har det derfor i utgangspunktet ikke vært tillatt med vesentlig endring eller nybygging uten å dispensere fra planen. Unntakene er de områdene som inngår i egne reguleringsplaner.

Nesseby kommune har i dag en kommuneplan hvor et stort antall boliger ligger i områder med arealbruksformål landbruk, natur- og friluftsliv (LNF) sone C. For grunneiere i LNF sone C er det problematisk å utvide bolig, bygge garasje og uthus m.m. fordi det da må søkes dispensasjon fra kommuneplanens arealdel.

Kommunen vil få en langt mer effektiv byggesaksbehandling dersom planen er tilpasset innbyggernes behov og forventninger. En plan som er tilpasset befolkningens ønsker vil gi et positivt inntrykk av Nesseby kommune, noe som igjen er viktig for å nå kommunens målsetninger.

1.3.2 Gjeldende kystsoneplan for Nesseby kommune

Kystsoneplanen ble vedtatt av kommunestyret 11.07.2002 og har hatt et mindre behov for rullering enn kommuneplanens arealdel. Kystsoneplanen er en plan som ser bruken av de nære land- og sjøområdene i sammenheng. Den skal sikre en balansert arealbruk mellom fiske, akvakultur, ferdsel, og fritidsbruk, og samtidig ivareta natur- og miljøinteresser. Den fungerer som en oversiktsplan over hva de forskjellige sjøarealene i kommunen kan brukes til.

I kystsoneplanen har det siste år vært behov for visse endringer i arealbruksformålene, og hvor disse områdene bør være. I rulleringsarbeidet for kommuneplanens arealdel er kystsoneplanen derfor innlemmet med visse endringer.

1.4 Kommuneplanens arealedel

1.4.1 Arealdelen generelt

Arealdelen av kommuneplanen har som formål å avklare arealbruken og den ønskede arealutviklingen i kommunen. Den skal samordne viktige behov for vern og utbygging slik at det blir lettere å utarbeide mer detaljerte planer, samt at det blir raskere å fatte beslutninger i enkeltsaker. Planen består av kart og bestemmelser forankret i kommunens overordnede mål og retningslinjer for den fysiske, økonomiske, sosiale, estetiske og kulturelle utviklingen i kommunen.

Kommuneplanens arealdel viser på kart og i tekst hvor det skal bygges og hvilke arealer som skal beholdes urørt i framtiden. Arealdelens plankart med bestemmelser har som hovedregel direkte rettsvirkning for bruk av kommunens areal, og utgjør til sammen den juridisk bindende delen av kommuneplanens arealdel. Dette innebærer at arbeid og tiltak som et nevnt i Plan- og bygningslovens §§ 81, 84, 86a, 86b og 93, ikke må være i strid med vedtatt arealbruk i planen. Det samme gjelder eventuelle andre tiltak som kan være til vesentlig ulempe for gjennomføring av planen. Imidlertid kan enkelte områder unntas rettsvirkning dersom dette vedtas og angis på plankartet. Slike områder kan være:

- Områder som er regulert fra før
- Områder som omfates av vedtak etter vernelovgivning
- Områder hvor kommunen ikke ønsker å fastlegge arealbruken

Som et ledd i rulleringen av kommuneplanen, skal kystsoneplanen knyttes til arealdelen for en mer helhetlig plan for sjø og landarealer.

Kommuneplanens arealdel omfatter altså alle arealer på land og i sjø for Nesseby kommune. I korte trekk består kommuneplanens arealdel av:

- Plankart med arealbrukskategorier
- Planbestemmelser og retningslinjer
- Planbeskrivelse
- Konsekvensutredninger
- Temakart

1.4.2 Arealplankartet

Det er i utgangspunktet forutsatt at arealdelen skal ha en grovmasket og overordnet karakter. I Nesseby kommune består plankartet av ett hovedkart i målestokk 1:50000 for hele kommunen i tillegg til fire kartutsnitt i større målestokk, som dekker tettstedsområdene Nesseby, Varangerbotn, Karlebotn og Nyelv. Disse detaljplanene har samme rettsvirkning hovedkartet i målestokk 1:50000.

I tillegg har Nesseby kommune, som et ledd i rulleringen av kommuneplanen, knyttet kystsoneplanen til arealdelen. Ved å innlemme kystsoneplanen i kommuneplanens arealdel, får kommunen et mer helhetlig styringsverktøy som gir langsiktig forutsigbarhet i arealbruken både på land og i sjø.

1.5 Kommuneplanprosessen

1.5.1 Oppstartsfasen

Gjeldende kommuneplan, vedtatt av kommunestyret i sak 32/95 den 20.12.1996 skal i henhold til kommunestyrets vedtak i sak 04/12, rulleres.
Vedtaket om igangsetting av planarbeidet ble offentliggjort, og berørte parter ble gitt anledning til å komme med ønsker og innspill til ny plan.
Det ble avholdt flere folkemøter i løpet av våren 2005. I tillegg har bygdelag, foreninger, sektormyndigheter og andre berørte parter gitt uttalelser til planen og planprosessen.

Kommuneplanen fra 1996 er en analog plan.

1.5.2 Organisering

- Næringsarealer
- Arealer til boligformål – Spredt boligbygging
- Hytteområder/gammetomter
- Scooterløyper/barmarksveier
- Samfunnsdel/strategidel – Langsiktige mål.

1.5.3 Planprogram

I planprosessen har ny forskrift om konsekvensutredninger (KU) blitt satt i verk. Den nye KU-forskriften trådte i kraft 01.04.2005 og i denne overgangsfasen fra gammel til ny forskrift, ble det blant annet krav om planprogram. I den nye forskriften, stilles det også krav om at nye byggeområder i kommuneplanens arealdel skal konsekvensutredes. Dette innebærer at følgene for utbyggingen for miljø, naturforekomster, kulturminner, ras- og flomfare osv. må utredes.

For de kommuneplanprosessene som var igangsatt da forskriften trådte i kraft, gjaldt ikke kravet om planprogram dersom planen ble vedtatt før 21.07.2006. I henhold til KU-forskriftens § 18, tredje ledd, skal planen helt eller delvis behandles etter den nye forskriften dersom planen ikke er vedtatt ved overnevnte dato.

I Nesseby kommune så man etter hvert at planarbeidet var mer omfattende og resurskrevende enn antatt, og man så behovet for en planlegger som gjennom en prosjektstilling kunne bistå planprosessen og digitaliseringsarbeidet. Den 26.10.2006 ble det ansatt en arealplanlegger i kommunen, som siden da har vært saksbehandler for kommuneplanprosessen i Nesseby kommune.

Etter kartlegging av status, deltakelse på diverse kurs og møter, samt et omfattende digitaliseringsarbeid, ble et forslag til planprogram lagt ut på høring. Dette planprogrammet ble fastsatt av formannskapet i Nesseby 05.02.2008, etter at innkomne merknader ble vurdert, jmf. plan- og bygningsloven § 27-1 og Forskrift om konsekvensutredninger § 6.

Planprogrammet beskriver hvordan arbeidet i planprosessen er tenkt lagt opp, hvilke føringer som er satt for planarbeidet og hvilke tema som bør være med i konsekvensutredningen.

1.5.4 Møter

Interne møter
I planprosessen har det blitt avholdt mange interne møter. Uformelle statusmøter innad i administrasjonen, har vært like viktig som de formelle arbeidsmøtene med den administrative styringsgruppa og politikerne.

Særmøter med næringsinteresser
I løpet av vinteren 2007-2008 har kommunen hatt møter med viktige næringsinteresser i kommunen. Primærnæringene står sterkt i Nesseby, og har store arealbehov. Følgende aktører fra primærnæringene og oppdretsnæringen har deltatt på særmøter angående rullering av kommuneplanens arealdel og kystsoneplan i Nesseby kommune:

- Nesseby villsaulag
- Klubbvik saueavlslag
- Reinbeitedistrikt 6
- Nesseby Fiskarlag
- Oppdrettsnæringa

Særmøter med sektormyndigheter
For å sikre god medvirkning fra sektormyndighetene i planarbeidet, ble det 01.02.2008 arrangert arealplanforum, hvor et utkast til plankart og kommuneplanens strategidel ble diskutert.

Kommunen høstet mange innspill fra ulike sentrale aktører på dette møtet.

Folkemøter
To folkemøter har vært avholdt i Varangerbotn, et i Nesseby og et i Karlebotn. Det var god deltakelse på møtene, noe som resulterte i mange innspill til kommuneplanen.

25.04. 2005	Nesseby grendehus
19.05. 2005	Karlebotn skole
23.05. 2005	Varangerbotn samfunnshus
20.06. 2005	Varangerbotn samfunnshus

I forbindelse med offentlig høring av planforslag vil det bli avholdt et nytt folkemøte med hensikt å orientere om planen som er på høring.

1.5.5 Offentlig ettersyn og høring

Etter at planutvalget og kommunestyret har godkjent et høringsutkast til planen, skal dette legges til offentlig høring og ettersyn.

Kommuneplanens arealdel legges med tilhørende dokumenter ut på høring i 5 uker, hvor det er mulig å komme med merknader til planen.

1.5.6 Eventuell mekling

Dersom det etter avsluttet høring foreligger innsigelse fra en statlig fagmyndighet, nabokommune, fylkeskommunen eller andre med innsigelsesrett, som kommunen ikke ønsker å ta til følge, bør det foretas mekling mellom partene. Meklingen foretas av fylkesmannen med nødvendig planfaglig bistand fra fylkeskommunen.

Dersom meklingen ikke fører til enighet mellom kommunen og den som har reist innsigelse, skal hele planen etter vedtak i kommunestyret sendes til fylkesmannen som så skal videresende planen til miljøverndepartementet for godkjenning.

Først ved miljøverndepartementets vedtak blir arealdelen bindene og får rettsvirkning. Planen kan først kunngjøres når departementets vedtak foreligger.

1.6 Om verdivurdering og konsekvensutredninger

1.6.1 Verdivurdering og konsekvensutredninger

Til kommuneplanens arealdel følger det en verdivurdering og konsekvensutredning. Dette er en gjennomgang av nye utbyggingsområder og hvilke verdier og konsekvenser utbyggingen kan berøre og få.

I denne gjennomgangen følger det en kort beskrivelse av tiltaket og området det berører. Det redegjøres også for hvilken planstatus området har i gjeldende kommuneplan.

Av denne grunn er en nærmere beskrivelse av nye utbyggingsområder utelatt i denne delen.